

Сада је тренутак у коме треба исковати нову, ширу, политички потентнију коалицију реалиста који би обликовали спољну политику САД – када би само првосвештеници у кампу реалиста то могли да схвате.

Две главне алтернативе традиционалном реализму протеклих пола века сада су саме себе дискредитовале. Клинтонова администрација, опседнута домаћом политиком, очију заслепљених исцељујућим моћима глобализације, спискала је моћ Америке. Бушова администрација, слепа за ограничења које има војна сила и понета идејом демократизације иноверника, гурнула је Америку у најдубљу међународну рупу у којој је земља икада била.

Први корак ка новој коалицији био би да „чувари пламена“ реализма – као што су Џејмс Бејкер, Хенри Кисинџер, Брент Скоукрофт и Лоренс Иглбергер – престану да траже партнере на погрешним местима. Свако мало они се окрену својим пријатељима републиканцима, посебно конзервативцима на десном крилу, да би изнова добили лекцију о томе да је та десница латентно склона изолационизму са догматским склоностима ка црно-белом свету. Нема шансе да реалисти деле јарам са онима који негирају потребу за улажењем и неговањем дипломатских односа и са противницима. Традиционалистички реалисти такође непромишљено настоје да се вежу за неоконзервативце, е да би још једном увидели да их неоконзервативци третирају скоро исто онако лоше као што и они сами третирају либерале. Није могуће изградити функционалне споразуме са онима којима се спољна политика своди на тврдоглаво истрајавање на једном курсу, истеривање своје воље и чекање да се свет прилагоди жељама Вашингтона.

Под два: након што би се помирили са тим ко не може да им буде пријатељ, традиционалистички реалисти треба да отворе очи ка својим природним савезницима – демократама трумановско-ахесонске оријентације. Ово су демократе који мисле да се ми срећемо са реалним претњама, и да на те претње треба одговорити свим оним што представља моћ Америке, савезницима, партнерима, дипломатијом, а покад и војном силом. Ово су такође полазни принципи традиционалних реалиста. Тамо где постоје разлике, снагу доносе Демократе: они верују да и споља треба стремити ка америчким вредностима, али постепено, и у складу са реалним односима моћи. Традиционалним реалистима је потребна кредибилност само на овом фронту, стога што већина Американаца верује да они подривају америчке вредности.

Супротно веровању неких традиционалистичких реалиста, постоји врло витална ергела демократа трумановско-ахесонске оријентације. Овде мислим на Џозефа Бајдена, Ричарда Холбрука, Мишел Флорној, Сема Нана, Вилијама Перија, Џозефа Наја, Џона Хамреа, као и гомиле демократа прагматичних по питању спољне политике, у својим тридесетим и четрдесетим. Признајем, њихов број се смањује из године у годину, али и даље бројем и снагом представљају победничке партнере.

Поента је да постоје две групе реалиста по питању спољне политике, а не једна – традиционалистичка републиканска подврста и демократе трумановско-ахесонске оријентације. Ове подгрупе имају заједничку основну филозофију спољних послова, и то у много већој мери него са осталом братијом унутар својих партија.

Да би се видело шта две групе реалиста могу да постигну када сарађују, треба само сагледати три најкреативнија стратешка периода у политици САД након 1945.године.

Најкреативнији и најефикаснији пероид биле су наравно године Труманове администрације. Америка се демобилисала након Другог светског рата, и то је дуго остало непромењено. Као што ни Совјетски Савез, тада у успону, није показивао много воље да се разлике разреше путем преговора.

Тако су Труман, Ахесон, и наравно, Џорџ Маршал креирали своју чувену двокраку стратегију: прво, изградили су позиције снаге, нарочито економским и политичким консолидовањем Немачке и Јапана. Ове земље су биле наше стене током хладног рата; друго, Труманов тим је основао мултилатералне институције као што су ГАТТ (Општи споразум о таксама и трговини), УН, Светска Банка и НАТО. Ове институције нису биле блескасти пијуни предвидивим либералима нити пак братије иностраних забушаната. Оне су биле принципијелна оруђа не само за сарадњу са осталим земљама, већ и за спровођење вођства Америке. Овакве стратегије имале су подршку реалиста у свим политичким таборима, и биле су успешне.

Следећу велику америчку стратегију смислили су Ричард Никсон и Хенри Кисинџер. Управо у тренутку када су слали упозорења да би неуспех у Вијетнаму срзао САД на „једног немоћног џина“, они су се домислили начина да избегну ту могућност. Њихова стратегија се сводила на умањивање ефекта Вијетнама на светску демонстрацију дипломатске моћи САД. Они су скрпили египатско-израелски споразум који је основа мира на Блиском истоку. Ставили су се у централну улогу у троуглу Совјетски Савез-САД-Кина, чиме су све актере подсетили на важност Америке. И поново су изградили темеље америчке моћи у Азији тиме што су схватили да Азијати не желе да ми испаднемо губитници, зато што су им САД биле потребне као регионални контратег Кини.

Џорџ Х. В. Буш, Џејмс Бејкер и Брент Скоукрофт маневрисали су све до краја хладног рата, не уз буку и галаму, не путем ратних сукоба, већ бриљантном дипломатском стратегијом. Знали су да, ако би сувише форсирали и понижавали совјетског вођу Михаила Горбачова, совјетски хард-лајнери би се врло лако повампиирили и узинатили да путем силе дођу поново на власт. Уместо тога је овај трио вођен Бушем ефикасним путем трансформисао Горбачова у светског лидера чиме су и његови компромиси добили ореол врхунског државништва.

Неоконзервативци и десничари, не треба то заборавити, противили су се овој 'про-Горби' политици свом жестином, говорећи да она јача совјетску власт. Подршка је дошла од Труманових демократа и, да, од либерала. У ствари, политичка и интелектуална подршка за ове три стратегије које су однеле победу у хладном рату углавном је пристизала од реалиста из оба табора.

На крају крајева, нема сумње да су мостови сарадње такође постојали и у Бејкер-Хамилтоновој комисији за Иран, као и скорије у Бејкер-Ворен Кристоферовој комисији за ратне силе. Чак и они реалисти који се нису сложили са неким препорукама могли су драге воље да потпишу своје поверење и слагање са стратешким правцем.

Темељи реалистичке коалиције су недвосмислено присутни у текстовима, говорима и делима кључних републиканских и демократских реалиста.

Почнимо од необјављеног дописа из 1991. године, који је сачинио ондашњи Државни Секретар Лоренс Иглбергер, а који је недавно делом цитиран у ТНИ. Основна поставка овог дописа је да САД треба да постану "доносилац сигурности и архитекта нових безбедносних споразума... [и] градитељ и вођа коалиција које би се носиле са проблема у хаотичном пост-хладноратовском свету."

Брент Скоукрофт је ове теме изврсно развио у едиторијалу ТНИ у јулу 2007. године. "Све више моћ... лежи у колективу земаља, а не у рукама једне појединачне силе," каже он и наставља: "Свет није подложен доминацији САД—али без вођства САД не може се много тога постићи." Нико ову суштинску поенту није боље срочио, и ниједан демократа трумановке оријентације је не би негирао.

Безбројни говори сенатора Бајдена одраз су истог здравог разума. Он се не плаши ни вршења изразитог притиска на друге земље ни здраворазумских компромиса. Као и његов републикански парњак, сенатор Ричард Лугар, Бајден жели да реши проблем а не да их остави да се инфицирају. Текст амбасадора Холбрука у следећем броју Фореигн Аффairs о свеукупној спољној политици демократа би требао да буде по мери и већине традиционалистичких реалиста.

Две групе реалиста би требало да траже заједничку основу по питању хуманитарне интервенције. Недопустиво је да САД не ураде ништа у вези са геноцидом, а узалудни би били покушаји да се овај проблем реши путем изградње нације („натион буилдинг”). Наше искуство говори, као рецимо у Босни, да имамо добре шансе да зауставимо или умањимо насиље кроз ограничену употребу војних акција као што су наоружавање жртава и прецизни напади из ваздуха. У Руанди смо могли да поступимо онако како је Пентагон предлагао и да пошаљемо трупе у гранични регион, искључиво са циљем да се упоставе уточишта за интерно расељена лица. Американци знају да не могу остати верни себи а да не ураде ништа у вези са геноцидом. Не деловати против овог зла подрива друштво и подстиче дубоки цинизам, што је нешто од чега су истински конзервативци увек подозревали.

Наравно, републиканци реалисти и трумановске демократе не треба да престану да буду присталице својих партија – чак иако су међусобно најбољи могући савезници по питању најважнијих ствари. Нити би ико паметан могао да тражи тако беспрекорно понашање. Али реалисти на власти могу пожњети политичку подршку ако би на пар кључних места по питању спољне политике поставили реалисте који више нису на власти. Слично томе, реалисти који више нису на власти могу и треба да дају много већу подршку реалполитикама оних који су на власти. Радили су то и пре, и то много више него у последњих пар година. Као и многи други, међутим, они су постали партијске присташе преко сваке мере.

Сви реалисти од памтивека галаме како треба националне интересе поставити испред следбеничких интереса. Никад није био бољи тренутак да се делима поткрепи ова проповед, сад када су САД испрљане блатом два рата и даве се у мору других безбедносних и небезбедносних изазова.

(Аутор је почасни председник Цоунсил он Фореигн Релатионс, некадашњи колумниста Њујорк Тајмса и виши државни званичник. Такође је члан Саветодавног већа The National Interest)

(02.09.2008 The National Interest)